

Állampolgári vélemények a soros magyar EU-elnökség végén

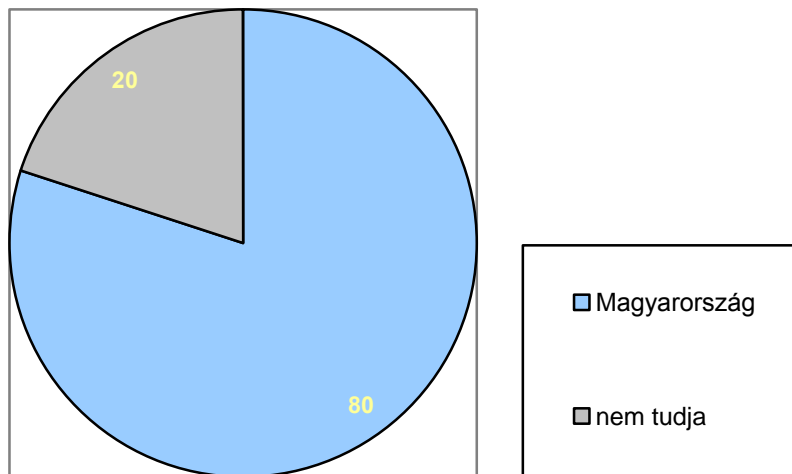
 trío.hu

A Policy Solutions és a Medián kutatása alapján a magyar soros elnökség utolsó hónapjában az állampolgárok 80 százaléka tudta fejből, hogy ezt a pozíciót Magyarország töltötte be 2011 első felében. Az utóbbi hat hónap EU-elnökséggel kapcsolatos hírfolyama ugyan nem ért el mindenkit, de nem is maradt eredmény nélkül: a két intézet 2010 decemberi kutatásában még csak 45 százalék tudott arról, hogy Magyarország milyen szerepet kap majd a következő hónapokban.

I. ábra

Tudomása szerint melyik ország az Európai Unió soros elnöke 2011 első felében?

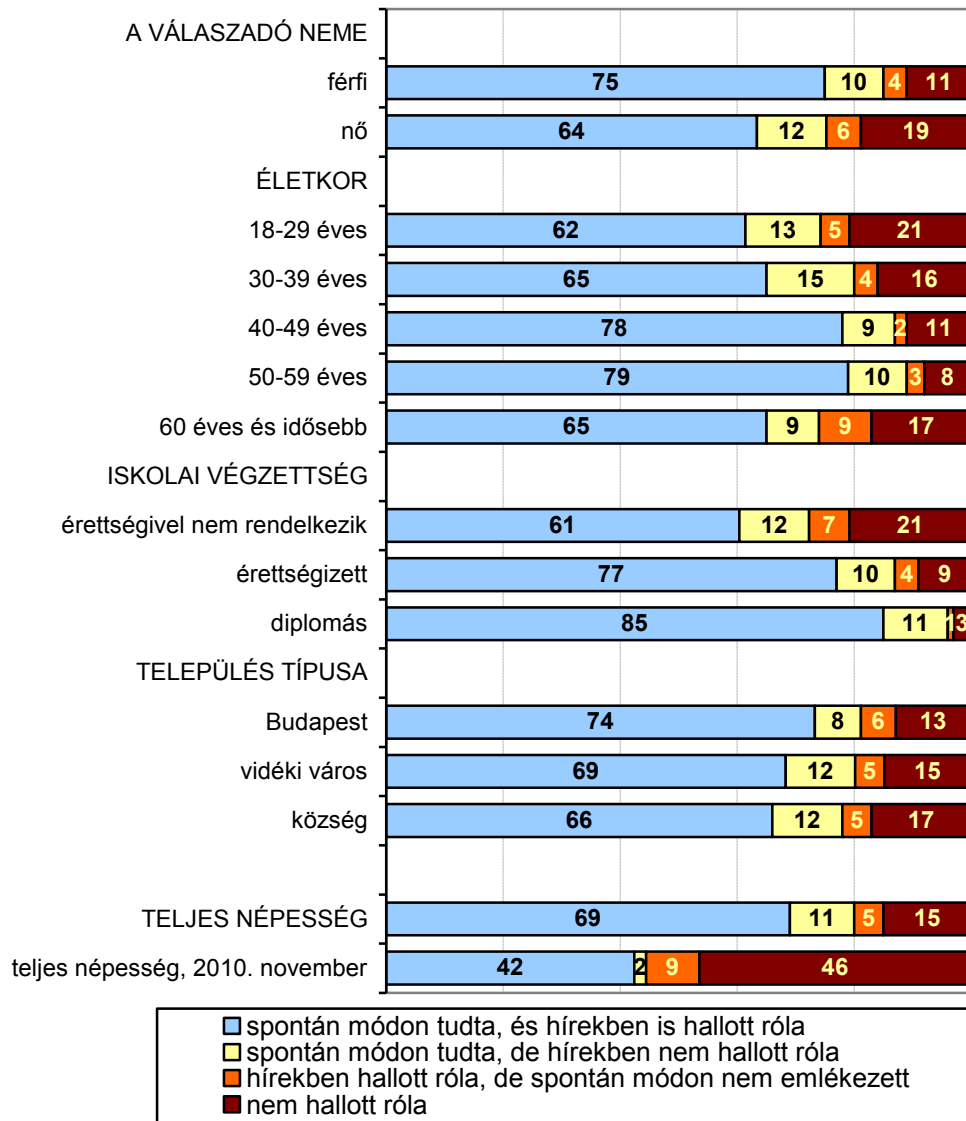
nyitott kérdés, említések aránya, százalék

A spontán válaszadók mellett, a hírekből értesültekkel együtt összesen a magyarok 85 százaléka tudott vagy hallott valamilyen formában Magyarország soros elnökségéről (fél éve ez az arány 51 százalék volt), a társadalom 15 százalékához egyáltalán nem jutott el ez a hír. A magyar EU-elnökséggel kapcsolatos tájékozottság szoros összefüggést mutat az iskolai végzettséggel. Míg a diplomások között lényegében mindenki (96 százalék) tudott hazánk soros elnökségéről, addig az érettségivel nem rendelkezők között már rosszabb az arány (79 százalék). Az életkor szerinti elemzés rávilágít, hogy a tájékozatlanság – a hat hónappal ezelőtt mért adatokat megismételve – a legfiatalabbak között a legnagyobb: a 18-29 éves korosztálynak 78 százaléka tudott a magyar soros elnökségről. 2010 végén ez az arány 40 százalék volt.

2. ábra

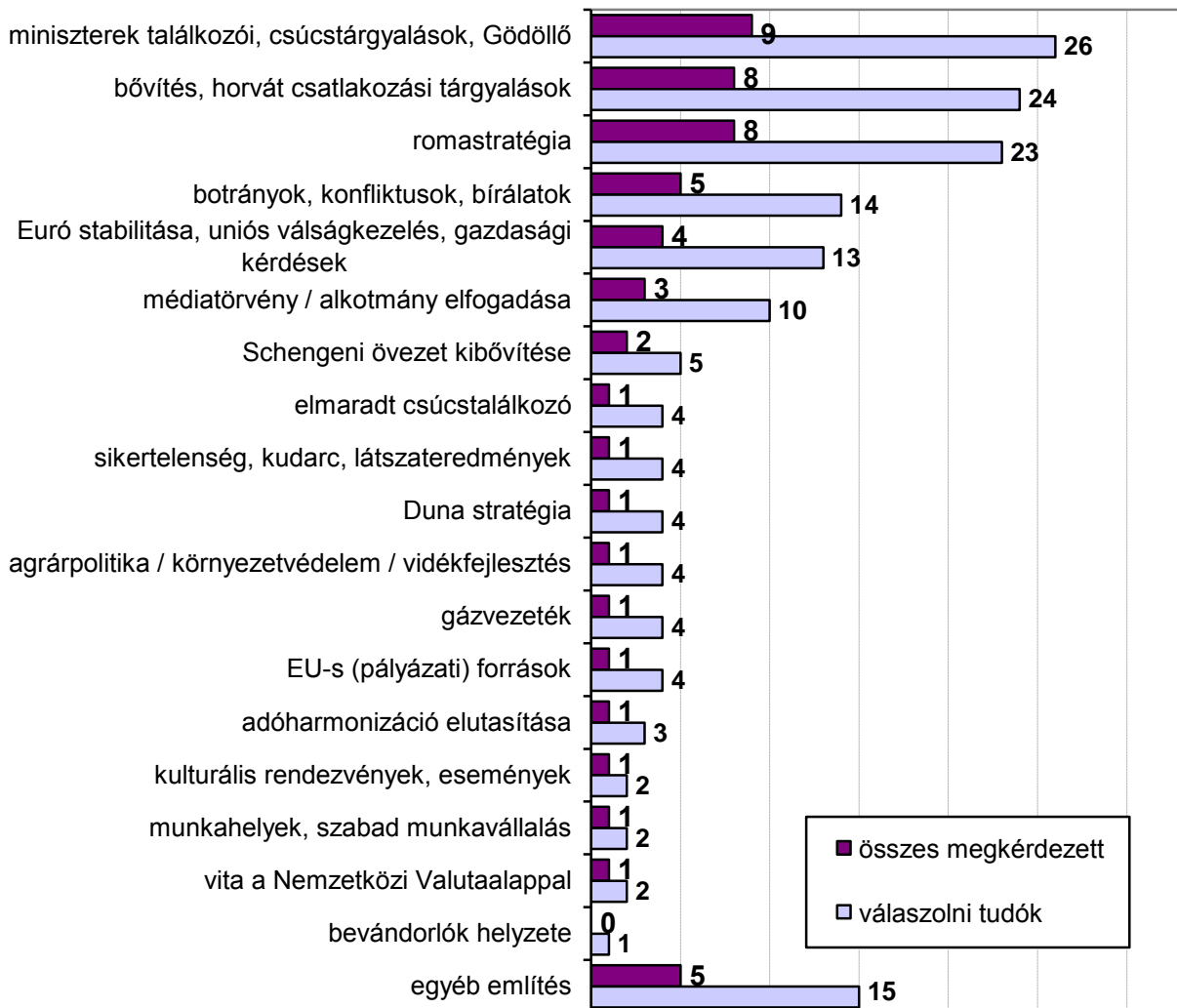
Tájékozottság Magyarország uniós elnökségéről
társadalmi-demográfiai csoportok szerint, százalék

A Policy Solutions és a Medián kutatása rámutat: az a tény, hogy viszonylag sokan hallottak a soros elnökségről, nem jelenti azt, hogy a magyarok tisztában lennének az elmúlt hat hónap főbb eseményeivel vagy eredményeivel. A megkérdezettek 67 százaléka nem tudott egyetlen eseményt vagy eredményt sem megnevezni a magyar elnökség időszakából. A válaszolni tudók között a legtöbben (26 százalék) azt tudták felidézni, hogy a különböző csúcstalálkozókra Gödöllőn került sor. Az elnökség főbb tartalmi elemei közül a legtöbben a

horvát csatlakozási tárgyalásokat (24 százalék) és a romastratégia körüli munkát (23 százalék) említették. A soros elnökséget politikai szinten hónapokig beárnyékoló – pl. a médiatörvény vagy az alkotmány körül kipattant – botrányok és bírálatok csak a teljes népesség 5, a válaszolni tudók 14 százalékának jutottak eszébe.

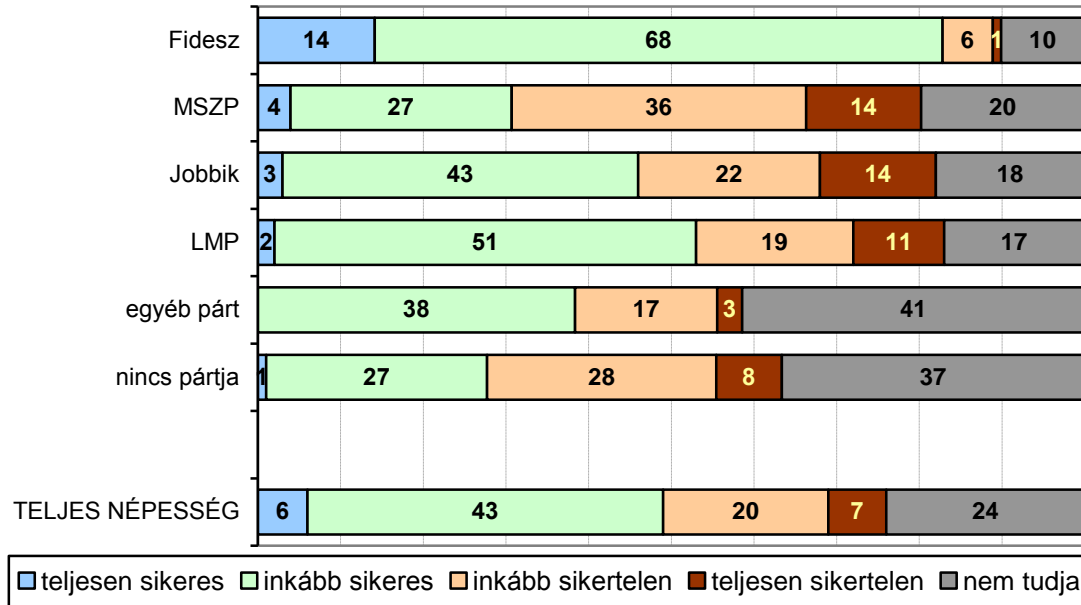
3. ábra Kérem, nevezzen meg három olyan eseményt vagy eredményt, amely a magyar uniós soros elnökségről eszébe jut!
nyitott kérdés, említések aránya az összes megkérdezett és a válaszolni tudók százalékában *

Magyarország soros elnökségét a válaszadók 49 százaléka tartja sikeresnek, 27 százaléka sikertelennek. Nem számít meglepetésnek, hogy a fideszesek értékelik a legpozitívabban az elmúlt hat hónapot (82 százalék). Az ellenzéki pártok szavazói közül azonban csak a szocialista szimpatizánsok között vannak relatív többségben (50 százaléknyan) azok, akik sikertelennek tartják a magyar elnökséget. Az LMP szavazói (53 százalék) és a jobbkiosok (46 százalék) között is gyakoribb az a vélemény, hogy a soros elnökség inkább sikeres volt, mint sikertelen. Az utóbbi hat hónapot sikeresnek tartók között az „enyhén pozitív” értékelés írja

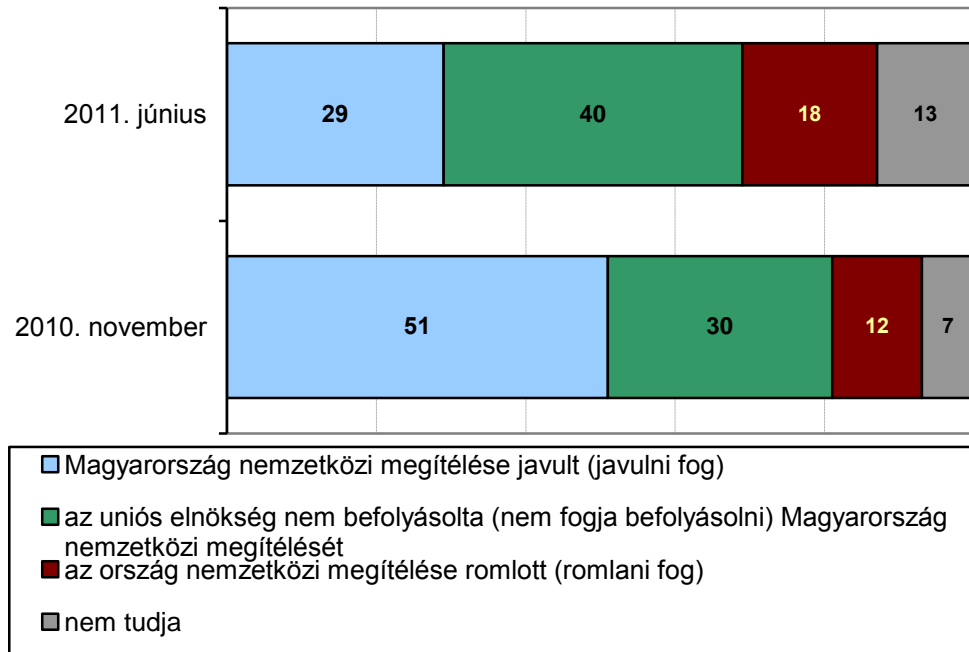
le a legjobban a hangulatot: teljesen sikeresnek a soros elnökséget az ellenzéki pártok szavazói közül szinte senki, és a Fidesz szavazóinak is mindössze 14 százaléka tartja.

4. ábra Magyarország soros elnöki teljesítményének megítélése pártpreferencia szerint, százalék

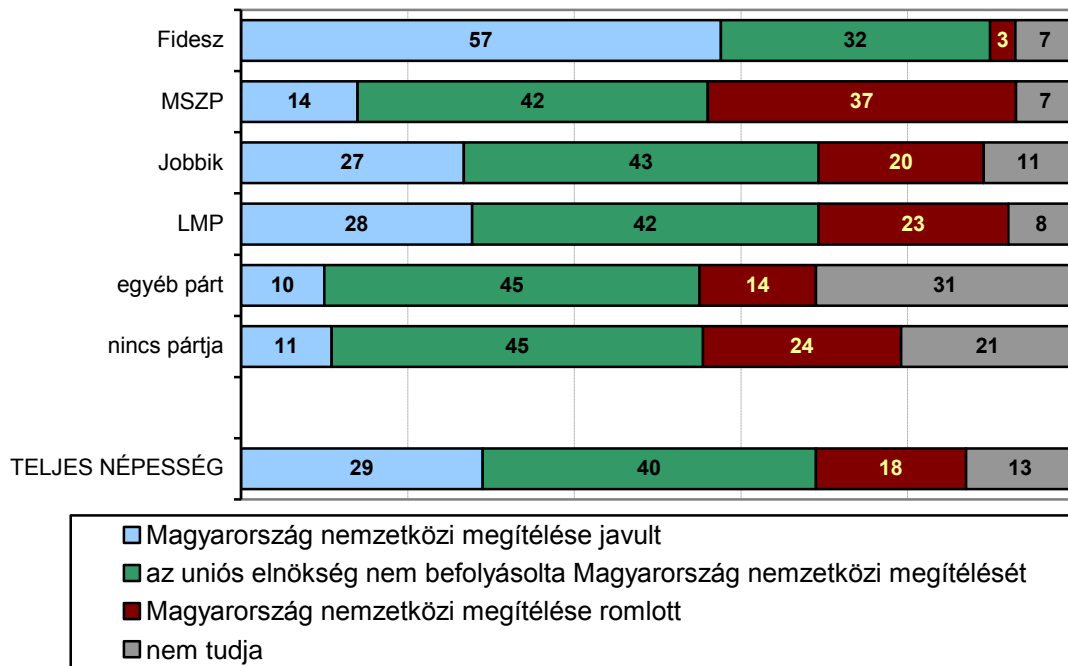

A további kérdésekből kiderül, hogy a magyar választók között a sikerességnek nem előfeltétele, hogy Magyarország nemzetközi megítélése javuljon. Míg 49 százalék minősítette az uniós elnökséget sikeresnek, addig csak 29 százalék értékeli úgy, hogy Magyarország presztízse javult. A legtöbben (40 százalék) úgy vélik, Magyarország megítélése nem változott, ami jelentős átrendeződést mutat az előzetes várakozásokhoz képest. 2010 végén még az állampolgárok 51 százaléka várta azt, hogy a soros elnökség Magyarország nemzetközi tekintélyének erősödését hozza, és 30 százalék vélte úgy, hogy nem lesz majd jelentős változás az ország megítélésében. A soros elnökség végén a fideszesek kivételével valamennyi párt szavazói között a „nem változott” vélemény a leggyakoribb. A Fidesz szavazók 57 százaléka szerint javult az ország presztízse, az LMP (28 százalék) és a Jobbik (27 százalék) támogatói között ez az arány jóval kisebb, a szocialisták között pedig elenyésző (14 százalék).

5. ábra. Az uniós elnökség hatása Magyarország nemzetközi megítélésére és a lakosság előzetes várakozásai
százalék

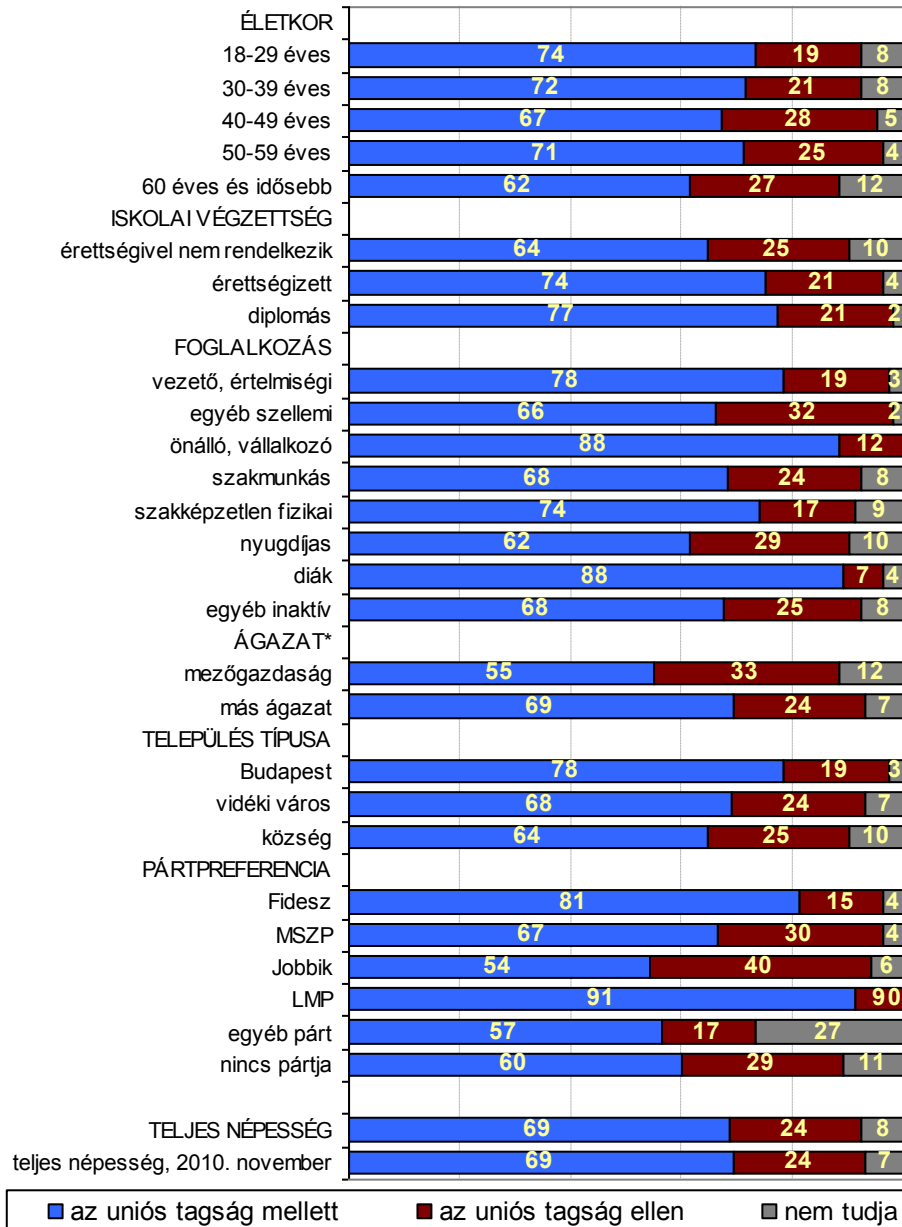

6. ábra. Ön szerint milyen hatással volt eddig a soros elnökség Magyarország nemzetközi megítélésére?
pártpreferencia szerint, százalék

Az elmúlt hat hónap nem hozott változást Magyarország uniós tagságának megítélésében. Az uniós elnökség végén ugyanannyian (69 százalék) szavaznának egy képzeletbeli népszavazáson a bentmaradás mellett, mint 2010 végén. Nem lett tehát népszerűbb az EU az utóbbi hat hónapban, igaz az euroszkepticizmus is maradt az elnökség előtti szinten (24 százalék). A mozdulatlan tűnő felszín alatt azért azonosíthatók kisebb átrendeződések. Az LMP-sek (80-ról 91 százalékra) és a fideszesek körében (71-ről 81 százalékra) nőtt az EU-tagság támogatóinak aránya, a szocialista (73-ról 67 százalékra) és a jobbikos szavazók között (58-ról 54 százalékra) ez némileg csökkent. A 2010 végén mért adatokhoz képest legnegatívabban és a legpozitívabban viszonyuló társadalmi csoport közötti különbség tovább nőtt: a mezőgazdaságban dolgozóknak 58 helyett immáron csak 55 százaléka maradna bent az EU-ban, a diákok között ez az arány 83-ról 88 százalékra nőtt.

7. ábra. Ha az eddigi hat év csak egy próbaidőszak lett volna az Európai Unióban, és egy népszavazáson meg kellene erősítenünk a tagságunkat, Ön hogyan szavazna? társadalmi-demográfiai csoportok szerint, százalék

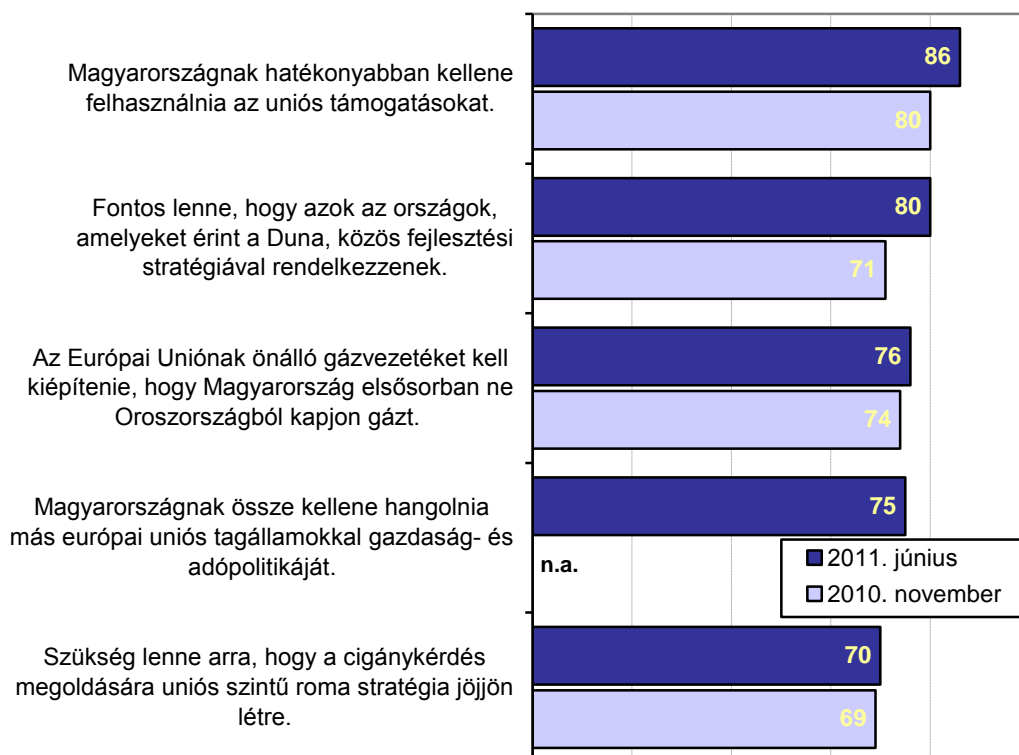

* a válaszadó jelenlegi vagy utolsó munkahelyének ágazati besorolása

2010 év végi elemzésünkben már kiemeltük, hogy témaválasztását tekintve a soros elnökség biztosra ment. Olyan célkitűzéseket határozott meg magának a kormány, amelyeket pártokon átívelő egyetértés övezett. Ez a konszenzus az utóbbi hat hónapban enyhén tovább

erősödött (8. ábra). Százfokú skálán 71 pont volt fél évvel ezelőtt a Duna-stratégia támogatottsága – ez 2011 júniusában 80 pont. A magyar társadalom ugyancsak egyetért (76 pont, fél éve 74 pont) azzal, hogy közös energiapolitika keretében az Európai Unió önálló gázvezetékét építsen, és a romastratégia szükségességével is egyetértenek a magyarok (2010 végén 69, 2011 júniusában 70 pont).

8. ábra. Most állításokat olvasok fel, és kérem, mindegyikről mondja meg, mennyire ért vele egyet!
 átlagok 100 fokú skálán (0 = egyáltalán nem ért egyet, 100 = teljesen egyetért)

A Policy Solutions és a Medián közvélemény-kutatása 2011. június 9-14. között zajlott 1200 fő személyes megkérdezésével. A minta kisebb torzulásait a kutatók a KSH adatait felhasználva matematikai eljárással, úgynevezett súlyozással korrigálták, és így a minta jól tükrözi a felnőtt lakosság településtípus, nem, életkor és iskolai végzettség szerinti összetételét. A közölt adatok hibahatára az adott kérdésre válaszolók számától függően $\pm 2-5$ százalék.